

Οι τέχνες στην εκπαίδευση

της Αλίκης Κατσαβού

Ένας κόσμος στο μεταίχμιο. Ένας κόσμος που αλλάζει. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα που με τη σειρά του αλλάζει, προσπαθώντας απεγνωσμένα να προσαρμοσθεί σε νέες απαιτήσεις. Πολλοί εκπαιδευτικοί αλλά και γονείς προβληματίζονται για το είδος της εκπαίδευσης που χρειάζονται οι νέοι άνθρωποι για να γίνουν ολοκληρωμένοι πολίτες της παγκόσμιας κοινότητας. Με τις νέες τεχνολογίες διακινείται τεράστιος όγκος πληροφοριών, όμως φράσεις του τύπου: «ο νέος πρέπει να μάθει σήμερα να χειρίζεται τη γνώση», δεν νομίζω ότι ικανοποιούν κανέναν. Με άλοθι τον όγκο των πληροφοριών δεν πρέπει να οδηγηθούμε σε “βιβλιοθηκονομική” αντίληψη για την εκπαίδευση.

Ο άνθρωπος σήμερα, όπως πάντα, πρέπει να γνωρίζει καλά τη γλώσσα του ώστε να επεξεργάζεται έννοιες και ιδέες, πρέπει να διψάει για γνώση και πρέπει να έχει ανεπτυγμένη κριτική ικανότητα ώστε να αξιολογεί τις πληροφορίες, να κατανοεί τον κόσμο που τον περιβάλλει για να εντάσσεται μέσα σ’ αυτόν αλλά και για να επεμβαίνει σε ότι καθορίζει τη μοίρα του.

Στο ΙΝ.ΠΑΙ.ΘΕ.ΘΕ. «Θεατρομάθεια» μεγάλο μέρος της δουλειάς μας αφορά την έρευνα και το *σχεδιασμό προγραμμάτων* που εντάσσουν τις τέχνες στο σχολικό πρόγραμμα. Νιώθουμε ότι με τη διεύρυνση προς την αισθητική και τον ανθρωπισμό θα οδηγηθούμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Γνωρίζουμε επίσης ότι σε άλλες χώρες που έχει εφαρμοσθεί κάτι ανάλογο είχε τις περισσότερες φορές θεαματική απόδοση.

Το πρόγραμμα στηρίζεται στο δεδομένο ότι η **βιωματική πρόσληψη της γνώσης** είναι ο αποδοτικότερος τρόπος μάθησης. Απ’ την άλλη το έμφυτο **ένστικτο της μίμησης** αλλά και η βαθιά ανάγκη για αυτοέκφραση του ανθρώπου που γέννησε τις τέχνες, υπάρχει από την νηπιακή ακόμα ηλικία.

Χρησιμοποιώντας λοιπόν τις “απρόβλεπτες” τέχνες στην “δεδομένη” διδακτέα ύλη και δημιουργώντας τα κατάλληλα δρώμενα θα έχουμε στα χέρια μας ένα δυναμικό εκπαιδευτικό εργαλείο και τα οφέλη θα είναι πολλαπλά.

Ειδικότερα, η χρήση των τεχνών στη εκπαίδευση θα έχει τα εξής οφέλη:

- ♦ Καλλιέργεια ευρείας γκάμας ικανοτήτων σκέψης (ανάλυση, σύνθεση, κριτική, φαντασία, δημιουργικότητα, εφευρετικότητα).
- ♦ Εξοικείωση με τα σύμβολα και τη σημασία τους.
- ♦ Ενεργοποίηση της φυσικής περιέργειας.
- ♦ Το μάθημα θα είναι κατανοητό ακόμα και σε μαθητές από διαφορετικά πολιτιστικά επίπεδα.
- ♦ Διευκολύνει την σύνδεση που χρειάζεται να γίνει μεταξύ διαφόρων ακαδημαϊκών θεμάτων αλλά και τη σύνδεση του μαθήματος με τη ζωή.
- ♦ Εξοικειώνει με την ομαδική εργασία.
- ♦ Δυναμώνει την ικανότητα του να βρίσκεις και να χρησιμοποιείς πληροφορίες.
- ♦ Ξεπερνά διάφορες μαθησιακές δυσκολίες όπως η δυσλεξία.
- ♦ Είναι ένα όχημα αυτοέκφρασης που δίνει φωνή στο συναίσθημα και πλουτίζει τον άνθρωπο σε εμπειρίες και αυτοπεποίθηση.
- ♦ Βοηθά τους μαθητές να αντιληφθούν ποιο είναι το νόημα της γνώσης και να κατανοήσουν βαθιά αυτό που μαθαίνουν.
- ♦ Ο συνδυασμός λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας, που έχει εφαρμογή ειδικά στο θέατρο, βοηθάει στη διατύπωση ολοκληρωμένων νοημάτων.

Στο ΙΝ.ΠΑΙ.ΘΕ.ΘΕ. θεωρούμε τα παραπάνω σημαντικά οφέλη ώστε να ασχοληθούμε με το σχεδιασμό ενός πιλοτικού προγράμματος που βασίζει την ευρηματικότητά του στις τέχνες. ■

(Η Αλίκη Κατσαβού

είναι ηθοποιός και Οργανωτική Διευθύντρια του ΙΝ.ΠΑΙ.ΘΕ.ΘΕ. Θεατρομάθεια)